

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Oboer/83/2015
Identifikačné číslo spisu:	8709200232
Dátum vydania rozhodnutia:	20.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Seman
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8709200232.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej POHOTOVOST', s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421 proti povinnému V. G., bytom Y, Y. č. XXX, o vymoženie 663,21 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 19Er/10/2009, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 26CoE/61/2014-92 z 11. novembra 2014, takto

rozhodol:

- I. Návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a.
- II. Dovolanie oprávnenej o d m i e t a.
- III. Povinnému n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Nitra (ako súd exekučný) uznesením č. k. 19Er/10/2009-48 z 15. júla 2014 rozhodol o zastavení exekúcie, vedenej na základe rozhodcovského rozsudku, ktorý bližšie špecifikoval v odôvodnení uznesenia. Konštatoval, že medzi účastníkmi konania bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorú treba považovať za spotrebiteľskú zmluvu (zmluvu o spotrebiteľskom úvere), a podľa ktorej oprávnená (veriteľ) je dodávateľom a povinný (dlžník) spotrebiteľom. V zmluve dojednaná rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), pretože nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a núti spotrebiteľa neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu. Neprijateľná rozhodcovská doložka sa zároveň prieči dobrým mravom a aj výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom. Takáto rozhodcovská doložka je neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka) a spotrebiteľ ňou nie je viazaný. Uvedené podľa názoru súdu spôsobuje, že rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul je nevykonateľný, čo je dôvod na zastavenie exekúcie v zmysle ust. § 57 ods. 1 písm. a/ Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“).

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Prešove (ako súd odvolací) uznesením č. k. 26CoE/61/2014-92 z 11. novembra 2014 odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil

podľa ust. § 219 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „O. s. p.“ alebo „Občiansky súdny poriadok“). Odvolací súd sa stotožnil s posúdením právneho vzťahu medzi účastníkmi konania ako vzťahu spotrebiteľského, ako aj s posúdením rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorú zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Námietky oprávnenej uvádzané v odvolaní vyhodnotil ako nedôvodné. Poukázal na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“), ktorý vo viacerých svojich rozhodnutiach konštatoval oprávnenie exekučného súdu preskúmať existenciu rozhodcovskej zmluvy. Vo veci sp. zn. 3Cdo/146/2011 Najvyšší súd SR judikoval: „Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný.“ Uvedené závery je podľa názoru odvolacieho súdu možné aplikovať aj na prípady, keď rozhodcovský rozsudok bol založený na neprijateľnej rozhodcovskej doložke v spotrebiteľskej zmluve, pretože podľa ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka (účinného v čase uzavretia zmluvy) je neprijateľná zmluvná podmienka neplatná, a teda nevyvoláva žiadne právne účinky obdobne, ako keď rozhodcovskej zmluvy niet.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove podala oprávnená dovolanie, v ktorom uviedla, že: 1. súdy oboch stupňov rozhodli nad rámec zverenej právomoci (§ 237 ods. 1 písm. a/ O. s. p.), 2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 237 ods. 1 písm. b/ O. s. p.), 3. súdy opätovne konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 ods. 1 písm. d/ O. s. p.), 4. nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (§ 237 ods. 1 písm. e/ O. s. p.), 5. oprávnenej sa postupom súdov odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.), 6. konanie súdov je postihnuté inou vadou, majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) a 7. napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Na základe uvedeného oprávnená (ďalej aj „dovolatel'ka“) žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadala, aby bolo dovolacie konanie prerušené podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a aby boli Súdnemu dvoru Európskej únie predložené prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

I. Najvyšší súd SR ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove podala včas oprávnená, zastúpená v dovolacom konaní v súlade s § 241 ods. 1 vetou druhou O. s. p., skúmal najskôr, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už Najvyšší súd SR vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad je možné uviesť rozhodnutia z 21. marca 2013 sp. zn. 1Cdo/301/2012, z 30. apríla 2013 sp. zn. 2Cdo/386/2012, z 15. mája 2013 sp. zn. 6Cdo/431/2012, z 13. júna 2013 sp. zn. 3Cdo/441/2012, z 9. júla 2013 sp. zn. 5Cdo/371/2012, na ktoré Najvyšší súd SR v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

V danom prípade sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj smernica Rady 93/13/EHS

zo dňa 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, z určujúceho hľadiska však zo strany súdov nižších stupňov išlo o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka, zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31. decembra 2014 a Exekučného poriadku). S poukazom na uvedené dovolací súd návrh na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

II. V ďalšom Najvyšší súd SR bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Zo spisu vyplýva, že dovolanie bolo podané 5. februára 2015. Prípustnosť tohto mimoriadneho opravného prostriedku treba preto posudzovať podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v znení zákona č. 353/2014 Z. z. (účinného od 1. januára 2015), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (v ďalšom sa Občiansky súdny poriadok uvádza v tomto znení).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Oprávnená napadla dovoláním uznesenie. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v ust. § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Napadnuté rozhodnutie nevykazuje znaky žiadneho z týchto uznesení, preto prípustnosť dovolania oprávnenej z ust. § 239 O. s. p. nevyplýva.

V zmysle ust. § 237 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (teda aj uzneseniu), ak v konaní došlo k závažným procesným vadám taxatívne vymenovaným v tomto ustanovení (viď písmená a/ až g/ tohto ustanovenia).

V zmysle ust. § 237 ods. 2 O. s. p. však dovolanie podľa odseku 1 nie je prípustné proti rozhodnutiu v exekučnom konaní podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Dovoláním napadnuté uznesenie bolo vydané v konaní podľa Exekučného poriadku, preto prípustnosť dovolania oprávnenej nevyplýva ani z ust. § 237 O. s. p.

Vzhľadom k tomu, že oprávnenou podané dovolanie nie je prípustné podľa ust. § 237 a ani podľa ust. § 239 O. s. p., dovolací súd ho odmietol ako procesne neprípustné podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

III. V konaní o dovolaní oprávnenej vzniklo procesne úspešnému povinnému právo na náhradu trov konania proti oprávnenej, ktorá úspech v dovolacom konaní nemala (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd SR nepriznal povinnému náhradu týchto trov, lebo povinný nepodal návrh na jej priznanie (§ 151 O. s. p.).

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.